

DIGITALE VAARDIGHEDEN: Gebruik maken van een computer (Google Chromebook of vergelijkbaar) om samen te werken en om informatie te verzamelen en te verwerken.

	Startend	Op weg	Gevorderd	Volleerd
Documenten maken Gebruik van Docs of vergelijkbaar	Ik kan een nieuw document aanmaken, een stukje tekst schrijven en het document begrijpelijke naam geven.	Ik kan met eenvoudige lay-out een document overzichtelijk maken.	Ik kan paginanummers, afbeeldingen en eenvoudige tabellen invoegen.	Ik kan een digitale inhoudsopgave invoegen en hyperlinks naar andere documenten maken.
Werkbladen maken Gebruik Sheets of vergelijkbaar	Ik kan een nieuw werkblad aanmaken, informatie in tabellen invullen en het werkblad een begrijpelijke naam geven.	Ik kan de lay-out van het werkblad aanpassen om het overzichtelijk te maken.	Ik kan het werkblad automatisch de som, het gemiddelde, het minimum en het maximum laten uitrekenen over een selectie van cellen.	Ik kan in het werkblad voorwaardelijke lay-out toepassen en een tabel interactief verwerken in een tekstdocument.
Presentatie maken Gebruik van Presenter of vergelijkbaar	Ik kan een nieuwe presentatie maken, dia's met eenvoudige tekst vullen en de presentatie een begrijpelijke naam geven.	Ik kan een bij de inhoud passend lay-out thema toepassen op de presentatie en/of zelfstandig de lay-out verfraaien.	Ik kan gebruik maken van animaties om de presentatie te verfraaien en te verduidelijken.	Ik kan een presentatie maken die meer laat zien dan dat ik kan vertellen.
Bestanden beheren en delen Gebruik van Drive of vergelijkbaar	Ik kan online bestanden opslaan, mappen maken en bestanden verplaatsen.	Ik kan online bestanden en mappen delen met één of meerdere mensen.	Ik kan mijn online bestanden indelen in mappen zodat het voor mijzelf logisch is ingedeeld.	Ik kan online bestanden indelen in mappen in samenwerking met groepsgenoten zodat het voor iedereen logisch is.

	Startend	Op weg	Gevorderd	Volleerd
Informatie zoeken Gebruik van internet-zoekmachine	Ik weet wat een internet-zoekmachine is en kan daar gebruik van maken.	Ik kan enigszins inschatten of een bron bruikbare en betrouwbare informatie bevat.	Ik kan verschillende bronnen met elkaar vergelijken en aangeven welke bron ik beter vind.	Ik kan heel gericht zoeken naar kwalitatief goede informatie en goed onderscheid maken tussen betrouwbare en onbetrouwbare bronnen.
Informatie verwerken Gevonden informatie omzetten naar tekst, tabellen, etc.	Ik kan de informatie uit één bron omschrijven naar een eigen stuk tekst/presentatie.	Ik kan de informatie uit meerdere bronnen samenvoegen tot één stuk tekst/presentatie.	Ik kan ook de afbeeldingen, tabellen en andere informatie gebruiken om een stuk tekst mee te schrijven / om een presentatie mee te maken.	Ik kan gegevens uit grote stukken tekst, tabellen en/of grafieken verwerken om nieuwe verbanden te ontdekken.
Vragenlijst maken Gebruik van Forms of vergelijkbaar	Ik kan een vragenlijst aanmaken, een titel en beschrijving geven en een begrijpelijke naam geven.	Ik kan een vraag toevoegen aan de vragenlijst en het soort vraag aanpassen.	Ik kan de resultaten gebruiken om te verwerken in een document/presentatie en ik kan de resultaten exporteren naar een werkblad.	Ik kan de geëxporteerde gegevens verwerken om er nog meer informatie uit te halen.
Enquête afnemen De juiste vragen stellen	Ik kan onderscheid maken tussen open en gesloten vragen.	Ik kan inschatten wanneer ik gebruik wil maken van een schaalvraag.	Ik kan mijn vragen zo verwoorden dat het duidelijk is wat er gevraagd wordt.	Ik kan goed uitleggen waarom ik voor een bepaalde soort vraag gekozen heb.

Samenwerken

Gezamenlijk realiseren van een doel en anderen daarbij aanvullen en ondersteunen

	Startend	Op weg	Gevorderd	Volleerd
Afspraken maken	Ik kan benoemen wat mijn taak is.	Ik kan benoemen wat mijn taak is en wat de taken van de andere groepsleden zijn.	Ik zorg dat iedereen een gelijkwaardige inbreng in de groep heeft.	Ik bewaak het proces door mensen aan te spreken op hun verantwoordelijkheden gedurende het proces.
Afspraken nakomen	Ik kom mijn afspraken niet na.	Ik moet vaak aan afspraken herinnerd worden.	Ik kom meestal de gemaakte afspraken na.	Ik kom alle gemaakte afspraken na.
Voor jezelf opkomen	Ik neem pas een standpunt in na gesprek met mijn groepsgenoten.	Ik heb moeite mijn standpunt te verdedigen.	Ik durf meestal een standpunt in te nemen en het te verdedigen.	Ik durf een standpunt in te nemen en het te verdedigen.
Feedback geven	Ik lever alleen maar negatieve feedback aan anderen bij het samenwerken.	Ik heb moeite om positieve feedback te geven aan anderen bij het samenwerken.	Ik geef naast negatieve feedback ook positieve feedback aan anderen bij het samenwerken.	Ik geef positieve feedback aan anderen en geef in plaats van negatieve feedback, opbouwende feedback.
Feedback ontvangen	Ik pas zelden mijn gedrag of werk aan als feedback hierop terecht is. Ik word boos of onverschillig.	Ik pas mijn gedrag of werk soms aan als feedback hierop terecht is, maar kan moeilijk omgaan met opbouwende feedback.	Ik pas regelmatig mijn gedrag of werk aan als feedback terecht is. Toch voel ik mij als persoon soms aangevallen.	Ik accepteer positieve en opbouwende feedback en kan kritiek van anderen omzetten in verbeterpunten. Ik voel mij als persoon niet aangevallen
Rolverdeling (zelf)	Bij het vaststellen van de rolverdeling bepaalt de docent wat mijn rol zal worden in de groep.	Bij het vaststellen van de rolverdeling kies ik voor een rol waarin ik me prettig voel en die aansluit bij mijn vaardigheden.	Ik ben mij bewust van mijn (voorkeurs) rol en kan formuleren wat ik nog wil leren. Ik sta open voor nieuwe methodes en wil wel experimenteren met andere rollen.	Bij het vaststellen van de rolverdeling kies ik bewust voor een rol/ taak buiten mijn comfortzone.

Rolverdeling (anderen)	De docent bepaalt de rolverdeling van de groepsleden. Ik heb hier geen idee over.	In overleg met de docent kom ik tot de juiste rolverdeling van mijn groepsleden.	Ik kan overleggen met mijn groepsgenoten. Samen komen we tot een juiste taakverdeling voor de groep.	Bij het vaststellen van de rolverdeling in de groep kan ik exact benoemen wat de beste rol/taak is voor mijn groepsgenoten.
Bijdrage aan groepswork	Ik richt mij vooral op mijn eigen werk en doe alleen iets als een ander het vraagt.	Ik draag bij aan het groepswork door kleine relevante taken te doen die anderen mij opdragen.	Ik draag bij aan het groepswork door verschillende taken op mij te nemen, initiatief te nemen en taken uit te voeren. Met hulp van anderen leidt dit vaak tot actie.	Ik zie wat er nodig is, draag actief bij aan het groepswork door verschillende taken op mij te nemen en uit te voeren en ik spring in waar nodig.
Verantwoordelijkheid nemen	Ik voel me niet verantwoordelijk voor het resultaat van de groep. Ik reageer negatief als ik op mijn verantwoordelijkheid word aangesproken.	Ik voel me pas verantwoordelijk voor het resultaat van de groep als ik daarop word aangesproken.	Ik voel me vaak verantwoordelijk voor het resultaat van de groep. Ik lever hieraan mijn bijdrage.	Ik voel me zeer verantwoordelijk voor het resultaat van de groep en lever daaraan mijn bijdrage.

Vakoverstijgende vaardigheden

	Startend	Op weg	Gevorderd	Volleerd
Doelgericht presenteren	Ik heb hulp nodig om te bepalen wat ik wil vertellen en om mijn verhaal aan te laten sluiten bij de personen voor wie mijn presentatie is bedoeld.	Ik vind het lastig om te bepalen wat ik wil vertellen en houd niet altijd rekening met de personen voor wie mijn presentatie is bedoeld.	Ik kan mijn verhaal meestal goed overbrengen en houd rekening met de personen voor wie mijn presentatie is bedoeld.	Ik kan mijn verhaal goed overbrengen en ik houd volop rekening met de personen voor wie mijn presentatie is bedoeld.
Boeiend presenteren	Mijn presentatie verloopt vaak moeizaam. Ik kom moeilijk uit mijn woorden.	Met mijn presentatie vind ik het vaak lastig mensen te boeien. Vaak lees ik voor vanaf een blaadje of leer ik het verhaal letterlijk uit mijn hoofd.	Met mijn presentatie weet ik mensen meestal te boeien.	Ik presenteer boeiend door een actieve houding, afwisselend stemgebruik, goed gekozen hulpmiddelen en weet daardoor mensen te interesseren.
Communicatie met de opdrachtgever	Ik weet niet goed hoe ik met een opdrachtgever moet communiceren. En neem hierin geen initiatief.	Ik luister naar het verhaal van de opdrachtgever.	Ik luister naar het verhaal van de opdrachtgever en durf vragen te stellen.	Als ik met een opdrachtgever spreek, dan luister ik goed en stel ik de juiste vragen, ik vraag door, zodat ik goed weet wat hij wil.
Organisatie	Ik weet vaak niet hoe ik het werk moet organiseren. Ik maak nooit een planning, anderen vertellen mij wat ik moet doen.	Ik heb moeite om het werk te organiseren. En met het maken van een planning heb ik hulp van anderen nodig.	Ik weet hoe ik mijn werk moet organiseren. En kan een planning maken. Alleen lukt het me niet goed om me aan de planning te houden.	Ik weet hoe ik mijn werk moet organiseren en wat ik hiervoor nodig heb. De projectplanning is op orde en ik houd me aan de deadlines.
Onderzoek doen	Bij een nieuwe opdracht, weet ik niet waar ik naar moet zoeken.	Ik heb veel hulp nodig bij het duidelijk krijgen van de vraag waarvoor ik naar informatie wil zoeken.	Ik heb een idee van de vraag, waarvoor ik naar informatie wil zoeken	De vraag is mij duidelijk zodat ik gericht naar informatie kan zoeken.
Bronnen raadplegen	Wanneer ik informatie zoek heb ik altijd hulp nodig van anderen.	Meestal heb ik hulp nodig om op een goede manier aan de juiste informatie te komen.	Ik weet meestal aan de juiste informatie te komen. De manier van zoeken kan beter.	Ik kan snel aan de juiste informatie komen.

Innovatie	Ik heb niet veel nieuwe creatieve/fantasievolle ideeën.	Ik kan fantasierijke/creatieve oplossingen voor een probleem verzinnen. Ze zijn misschien niet altijd praktisch uitvoerbaar.	Ik kan fantasierijke/creatieve oplossingen voor een probleem verzinnen. Tegelijkertijd houd ik rekening met de eisen van de opdrachtgever.	Ik ken de bestaande oplossingen voor een probleem van de opdrachtgever. Toch kan ik er nog nieuwe creatieve uitvoerbare oplossingen aan toevoegen.

VAKSPECIFIEKE VAARDIGHEDEN: Economie en Ondernemen

	Startend	Op weg	Gevorderd	Volleerd
Economie	Ik herken verschillende economische onderwerpen zoals uitbesteden, welvaart, vraag en aanbod enz.	Ik begrijp economisch nieuwsberichten op het journaal of RTLZ.	Ik herken economische vraagstukken van een bedrijf of land (bijv. miljoenennota)	Ik ben in staat oplossingen te bedenken voor verschillende economische vraagstukken.
Bedrijf en maatschappij	Ik ben (een aantal keer) op bedrijfsbezoek geweest.	Ik kan vragen stellen aan een bedrijf om nog beter te begrijpen waarom het bedrijf zo is ingericht.	Ik kan advies uitbrengen aan een bedrijf hoe ze hun beleid/koers kunnen verbeteren.	Ik kan zelf een ondernemingsplan opstellen.
Marketing	Ik kan uitleggen waarom bedrijven reclame maken.	Ik kan verschillende soorten reclame herkennen.	Ik kan onderzoek doen naar welke soort reclame goed zou werken voor een product.	Ik kan een product op de markt zetten.
Balans	Ik weet welke posten debet en credit op de balans moeten komen.	Ik kan een balans opstellen en de verschillende posten in de goede volgorde en aan de goede kant plaatsen.	Ik kan verschillende gebeurtenissen in een bedrijf boekhoudkundig verwerken en vervolgens een nieuwe balans opstellen.	Ik kan (mogelijke) verklaringen geven voor het verschillen tussen de begin- en eindbalans.
Winstberekeningen en Liquiditeit	Ik weet wat begrippen als omzet, afzet en kosten inhouden en kan ze berekenen.	Ik kan de brutowinst en nettowinst berekenen en betekenis geven aan de uitkomsten.	Ik kan een winst- en verliesrekening opstellen. Ik kan oorzaken waardoor de liquide middelen veranderen benoemen.	Ik kan een overzicht van ontvangsten en uitgaven opstellen en snap het verschil met de winst- en verliesrekening.